

L'IGNORANCIA

SETMANARI POPULAR MALLORQUÍ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Jardí de la Reina, 19

Palma de Mallorca

SONABA CADA DIJOURS SI TÈ BUE A SES GANYES

PAGAMENT A LA BESTRETA

Un Trimestre, UNA Pesseta

Un número solt, CINQ cts.

ES FRAC (1)

(Cuadro de males Costums)

Lo qu'es es panyo era de lo milló. Sa mestressa el va triá a Can Bil·la, i no vengué a una pesseta. Panyo ras, de bon negre, atapit i més fi qu'una seda: amb una paraula, ella demaná *panyo de Retgidó*, y la serviren bé. El va tayà un sastre de perfil d'un diplomàtic, (perque en aquestes ocasions ses sastresses no se pican), i tant es fòrros, com es botons, com s'*hechura*, donavan les dotze.

Encara com qu'el veja, amb ses ales axamplades demunt es llit de matrimoni, es disapte abans de estrenarlo per anà a la Seu, demunt es cubertó blanquinos d'indiana de *xinos*, amb ses mànegues allargades en actitud de súplica, y que com qu'aquella pell demanàs un còs, axí com es còs havia de desitjà un'ànima. Cada deu minuts sa mestressa obría ses vidrieres de s'alcova, hey entrava de puntes, per no alsà pols, y el contemplava amb so mateix *carinyo* qu'un naviero mirava, altre temps, es seu barco, antes de tirar-lo a la mar. A forsa de mirà es frac, li arribava a parexe que s'enredonia, que se remanava, qu'aquella pellerófa d'home s'axecava feta un Retgidó, i fins i tot una persona. Bé es veritat que sa mestressa era dona de gran imaginació. Per gracia especial, el va mostrà a n'es majoret, quant arribà d'escola, amb sa mateixa magestat que Deu hauria mostrat s'argila es dia abans de forjà s'home.

Sa funció comensava a les deu y mitja, pero a les sis del matí tota la casa anava en rajuja. Contra costum, *ella* l'acompanyà a *ell*, perque deya, y tenia rahó, qu'amb so havè de teni esment a n'es Mèstre de cerimònies y a ses coses, no devia valè l'ofici, un dia axí. Contra costum, aquell dia *ell* va berenà de *xicolati* en lloc des fritet de reglament, perque aquestes coses *pujen*; y contra costum també, es sabó d'oló va desterrar s'agordent per rentà es clotell, sa gargamella y sa post de pits a mestre Quietano.

A les vuit i mitja *ella* comensà a vestir-lo amb tota sa consciencia i sa simetria possibles. Tot va anà bé fins a n'es posà sa corbata blanca, pero los tragé d'apuros una ve-

Ara que es par'a molt de retjidors creim agradarà als nostros lletjidors aquest treball de don Gabriel Maura.

hinada modista, que té unes mans d'or per aquestes coses. Havian pres se colada tendre, i l'home estava a punt de que li encapillassen es frac, pero encara no eran més que les nou. A les deu feya contes, anà a la Sala, pero aquella hora no passava maj.

Mèstre Quietano se passetiava per dins caséua, en guardapits; pegava una uyada a sa mètlera, posava una fuieta de lletuga a n'es canari, fumava un xigarret, qu'a mitjan lloc se desfeia i s'apagava; sortia a n'es balcó, i comensava a posarse es guants antes de posarsé sa *pessa*, perque sa mestressa trobava qu'es polvos i es borregó de sa cabritilla li tirarien a perdre ses solapes.

A la fi tocaren es tres quarts, i ella li posà es frac. Li queia una pintura... i sa bava a sa mestressa. A mèstre Quietano no li queia res, perque s'emoció el tenia trastornat. Traginà un frac impòsa; pero afegirhi un flòch de colorins i una medalla, ja's cosa de *lo alto*.

—Demà mateix vui que t'en vajes a retratà, (li deia sa mestressa), ja no ests cap nin, i tots hei tenim es peus.

Sorti de la casa mestre Quietano, i en es balcó, *ella*, es tres nins, sa nina, es quissó i es moxet i totes ses vehinades. Entre empagahit i satisfet, l'home atropellava, vermei com un pebre, i caminant desorientat, com una rata empebrebonada.

Encare mèstre Quietano no havia mastegades ses ales des frac demunt es vellut des banch de la Seu, i just devant ell, ja'l miravan de fit a fit i sense pipelletjà, sa seua dona i es quatre infants. El se menjavan amb sa vista.

Renyines de capsal, males nits, dides, apuros caigudes, trencs, males temporades, poca feina, bregues amb sògres, patates a uòu... tot, en aquell moment desaparexia de devant ets uis de mèstre Quietano, y desde aquell tròno de glòria no veyà més qu'una escampadissa de mantes, empèdregades de cares, i cares brufades d'uis que'l miravan, i entre totes ses mantes i ses cares i ets uis, ets uis i sa cara i sa manta de sa seua esposa.

!Ja'u devia essé sabi es qui va inventá es frac! Devia conexe es moviments d'es cor humá, milló qu'un rellotgé es moviments d'es *resortes* d'un rellotge. Un frac no s'embotona mai; i encare que tots s'embotonassen, se hauria de faltá a sa regla p'es fracs nous d'es Retgidós novells, perque o rebentaria es frac o es Retgidó faria un trò. Heu he observat molts de pichs; quant un Ajuntament nou va

per primera vegada a la Seu, succeheix tot lo contrari de lo que passa a una diligencia. A n'aquestes, quant partexen, no hi caben es passatgés pero encara no han passat ses *Enramades*, i ja hi balderetjan; pero a s' Ajuntament, a mitjan funció ja *jan oli*, y s'estrenen, i se fregan ses caderes, y s'han de fé corre es derrés. Axò que pareix raro no'u es, perque sa satisfacció propia que creix amb sa admiració estèrna, tantès mirades envejoses, tanta veneració i respecte de part d'es compatriotes, conciutadans, i, qualque vegada, contribuents, bastan i sobran per estufarlos, enredonirlos i inflarlos com a serps atupades amb canons de pipa.

Entre es més esponjosos estava esponjós mèstre Quietano, i tenia motiu. D'es banquet d'un telés enrevoltat de *dos i dos*, havia saltat a n'es banch de vellut vermey galonetjat d'or, y so mereixia. A l'esquerra tenia un propietario, a la dreta un *hisendat*, més enllà un senyó, més amunt un noble... i sa mestressa no cabia en pell. Ell la mirava es temps des sermó, perqu'es s'únich temps en que no han de està alerta a ses maniobres i més de dues vegades una llàgrima imprudent havia guaitat per aquells dos pareis d'uis remollits per s'emoció.

Cada pich que sa medalla s'eclipsava derrera una solapa des frac, *ella* li feia un gesto, i *ell* la posava a plom; cada pich qu'es temps de sa funció, *ell* s'axecava, *ella* li feia senyes antes de que se tornàs asseure, perque tengués esment a alsarse ses ales, pués li parexia que en no anar-hi alerta, més qu'ales de frac parexerian coues d'ai, per lo mastegades.

Acabá sa funció, perque tot acaba en aquest mon (menos sa miseria, sa mala fé i ses obres fetes a jornal) i sa mestressa ja esperava la *Ciutat* (avui Ajuntament) dreta amb sos infants devant sa sa pica des portal d'Almoina.

Aquells sabaterons vestits de *poriòl soldat*, rompèren es *redobles*, i a sò de tambó, anaren passant, sèrios, graves i estirats, aquells pares putatius que se sacrifican per nosaltres. Cap frac hei havia tan *coriós*, tan fi, de tan bon negre, ni tan poc maltractat com es de mèstre Quietano. Allà, amb so rellum d'es resól de sa plassetta, que pega de repèl a n'es panyó, es quant se veu si un frac té *peu* de blau o *tela* de mosca; allà se coneix si un capell es nou o replanxat o remuntat, o si ja ha pres negre de... cavall de *carril*. Es capell de mèstre Quietano parexia de llauna xarolada, sense cap pel alsat a n'es cantell, perque li havia dat tres

pases de mocadó de seda, amb disimulo, i s'havia esborrat ses jonioeres, que va essé lo primé que li mirá sa mestressa. Aquesta corregué darrera, darrera, un tros; pero llavò adressá p'es primé carré, per anarlo a esperá a ca-séua.

(Acabarà)

LA NOSTRA LLENGUA

i el Congrés nacional d'educació
a Mallorca

En el temps qu'atravessam per més que's vulgui no's pot esser gent de pau i tranquil·lidat, ni se poren sofrir certes coses sense tenir la paciència d'un sant o el fetje molt gros molt gros...; noltros que no tenim ni una ni altra cosa, no porem ni volem callar davant un article del Sr. Massanet publicat dissapte passat a «La Vanguardia Balear» intitulat *El Catalanismo y el congreso nacional de educación*, per entendre que en ell se vol postergar amb l'intenció mes baixa i maliciosa el mes alt distintiu de nostra propia espiritualitat.

Les claudicacions clares i obertes no mos espanten... pero a les malicies encubertes volem desenmascarar-lés, perque els bons mallorquins abominin d'elles i els seus factors; i mes perque les consideracions del dit article més que raons de forsa, son *glopades de bilis* no contra el catalanisme sino contra *la nostra llengua ben aimada*. Aixó sí, señor Massanet, mes que el seu separatisme, *creíamos ya desterrado de nuestro suelo*.

I en quant a lo de *catalanismo y separatismo*... desde quant Mallorca ha abdicat de la seua personalitat indiscutible i mes que suficient per anar a confondre-se entre els pobles de nacionalitat catalana? I per lo damés... que preconex el Sr. Massanet l'integridat de les aspiracions dels qui treballan per Mallorca, perque ara mos surti amb la pó d'aquestes paraules que han perdut el seu primitiu espant per lo gastades i mal compreses.

Per altre part, i fent constar el meu respecte a les determinacions de la Comissió organitzadora del dit Congrés, no negará el Sr. Massanet—ja que així ho asseguren desde el sigle XVI tot els grans educadors—que els coneixaments de la primera ensenyansa sols quant se fan en l'idioma natiu, tenen veritable eficacia; ara bé a un *Congrés d'Educació a Mallorca*—que especialment pels mallorquins té el major interés i deu tenir el major profit—aont els mestres no puguen ferhi sentir l'ambient de nostres escoles amb *mateixa forsa i vitalitat* amb que els seus nins cada dia fan surgir dificultats irresoltes—*precisament perquè senten i parlen tan altrament d'altres regions d'Espanya*—i les deliberacions del Congrés venguen a convertir-e amb sutileses cristalissades, per treuren d'ell lo que queda a Espanya de moltes coses semblants: *l'oficialitat del acte i la redacció d'una memoria*.

A l'últim raonament del dit article, de *que la inmensa mayoria de los señores que van a ser congresistas, no entenderán ni mucho menos sabrán hablar todos los idiomas re-*

gionales de España.... sols tenim que afegir que el catalá per la seua extensió i la seua importancia social i literaria pot posarse al mateix nivell dels altres idiomes regionals; i además es fer molt poc favor a aquets senyors forasters que tal vegada per endevinar nous procediments pedagogics s'han après alguns idiomes estrangers! i per coneixer nostres modernes corrents educatives—que casi bé totes han brostat a Catalunya i s'han dat a coneixer en publicacions de llengua catalana, — *no s'han pogut molestar fins a poder entendre el catalá!*

¡Don Jeroni, Don Jeroni, no es lo mateix doná branca per sistema desde les columnes d'un diari, que posá'l peu dins l'escola i coneixer bé en la vida de cada dia els nostros infants, que poc en treurán d'aquest Congrés si no s'hi sent vibrar, — com dins ells mateixos, — *amb tota l'intensidat nostra ánima mallorquina*.

BARTOMEU OLIVER ORELL

Palma-I-25-20.

ENYORANÇA...

A.....

Dins lo meu cor, d'esperança
flairosa branca florí,
ab vellums de benaurança
i perfums de gessami.

Mes la brava mestrallada
feu sentir son bes crudel
i espergi, la malanada!
los perfums i flors de cel.

Avui, jo enyor la florida
del amor qui s'envolá:
sols me resta la ferida:
sols fenc ganas de plorá...

Dins l'enyorança, sens mida
pobre aucell, éstit tancat;
en ple matí de ma vida
el sol s'es aponentat.

Ni en la volta tenebrosa
veig l'estel perpelletjant;
ni dalt l'arbreda garbosa
del rossinyol sent el cant.

Ja no tenien les roselles
per mon cor cap atractiu...
son fuites les oronelles...
Tan sols brillá un sol d'estiu,

i el pobre cor se clivella
secant-se al bes del seu foc:
te set d'una amor novella
i mor de set poc a poc;

Brilla el sol de l'enyorança
es fuit del mon tot l'encant...
tot s'allunya, tot s'atança,
tot s'atterra al meu voltant.

Ja res m'atreu dins la terra
que en flor trencá el meu anhel,
tant sols m'atreu... l'alta serra
perque... está mes prop del cel!

BUSCARET DE LA PLANA

Gener de 1920.

Aquí segueix l'HISTORIA DE MALLORCA segons
les investigacions d'en
PERE-PEP DE NA SANCSMA

CAPITOL II

Som arribats a un punt de l'història, que per la seua importancia i calidat no permet fer-hi berbes; per lo tant, estimats lectors dispensau si me pos un poc serio i vos cont únicament lo que a forsa de investigacions i cremant-mé les celles he pogut destriar, referent an els orogens del Cristianisme a Mallorca.

Com que les Balears foren colonies romanes, endemés, per la seua situació geogràfica no están gaire enfora de Roma, es segur que foren un dels primers llocs de la Península que reberen la llum del Evangeli, i fins i tot no es cap desbarat pensar que Sant Pau, el simpàtic Apòstol dels Gentils, hi vengué a fer una pasada, aprofitant pentura qualche barca que vengues a Mallorca per pescar llempuga.

L'historiador Mut i el P. Gaietà de Mallorca, apoiant-se en el P. Barrelles, qui en la seua obra titulada «*Centuria dels Comtes de Barcelona*» (que entre paréntesis, es una colla de barbaridats històriques,) afirma la venguda de St. Pere i St. Pau a Espanya; i els historiadors abans anomenats, dedueixen que St. Pere arribá a les costes de Mallorca donant per raó de les seves deduccions, que hi ha PORTO PETRO reminiscencia tal vegada, de haver-hi desembarcat el Princep dels Apòstols.

Qui hi ha Porto Petro, no hi cap dubte, però tampoc me negará ningú que hi ha *Porto Cristo* i *Porto Colom*, i per lo tant seguint el raonament d'aquets historiadors, podriem deduir que Nostro Senyor Jesu Crist i que en Colom, també vengueren a estiuatjar a Mallorca.

Però d'aquestes notícies no em podrem fer molt de cas, perque no tenen més fonament que la vida de l'Apòstol St. Pere escrites per Metafrast en el sigle X, plena de irregularitats històriques, i el nomanat Cronico de Flavi Dextre, que no es altra cosa que una serie de falsedats inventades pel P. Romà de la Higuera (i que me dispens aquest senyor) en el sigle XVI.

Lo que si podem assegurar es la venguda de St. Pau, ja que endemés que de les seves paraules se pot deduir la seva arribada a Espanya, havent-hi fins i tot una pintura del seu embarc i la tradició de l'arribada a Tàrragona, Theodoret Bisbe de Ciro, comentant el psalm CXVI, diu que arribá a Espanya i que en les illes jaents dins la mar, doná la llum de sa paraula; i a un altre lloc afegeix que havent fet ús del dret d'apel·lació i anant a Roma, fou posat en llibertat, vengué a Espanya i visitant altres pobles los predicá l'Evangeli.

Tot això no diu espessament que St. Pau vengués a Balears, però lo regular es que si va anar a qualche illa fos a les hostres, i no a les Carolines.

De totes maneres, que florí el Cristianisme a Mallorca i a les demés illes, ho demos.

tren, el gran nombre de noms de Sants aplicats a paratges que encara perduren, malgrat la dominació alarb, com Sta. Ponsa, Santueri, St. Vicents etc. els restes de basiliques trobades a Sta. Maria i a St. Llorenç des Cardessar (Son Peretó) i les despulles de Cristians allà enterrats, la cova de sant Martí d'Alcudia etc.

L'any 480 entre els bisbes dependents del arquebispat de Cal·ler en Sardenya s'hi troben: *Opili* de Ivissa, *Macari* de Menorca i *Helies* de Mallorca, que el 484 en la persecució d'Huneric rei dels vandals, de qui dependien aquestes illes, va anar a Cartago a donar testimoni de la seva fé, Menorca també compta com a bisbe. St. Sever del qui se conserva una célebre carta en la que se dona compte de la conversió prodigiosa dels hebreus que habitaven per aquell temps a l'illa abans citades.

De documents trobats, es pot deduir sense por d'equivocar-se, que seguien les diòcesis de les tres illes fins el domini definitiu dels islamites. Mes envant l'any 898 el Pare Romá confirma a l'església de Girona en la possessió de Mallorca i Menorca.

Devers la mitat del segle XI Gilabert Bisbe de Barcelona conseguí del Wali de Dema Mugejel i de son fill Halí, senyors de les Balears, el domini esglésiastic sobre els cristians de les nostres illes, qui sols del Bisbe de Barcelona podien rebre ordres i obtenir el Crisme.

Aixó es tot lo que he pogut treure en net d'aquest assumpte, i vos asseguro que quant he acabat he fet un alé mes gros que si me haguessen assegurat que en els estanys ja despatxaven corferons o qualque casta de tabac.

PEP DE NA SANTEMA

Carta oberta

Al Sr. Vescompte de Campflorit

Chin-Shon (Xina) o allà ont se trobi.

Molt distingit amic meu: Efectivament els xinois no se'n desfan gaire malament, ab lo dels rotuls i anuncis, i ja haureu fet un bot ben alt quant haureu vist augmentada la vostre col·lecció ab tan bells exemplars, nos ver? Doncs bé, ja sabeu que jo sempre he procurat darvos noves proves del meu afecte i, avui, davant el vostre article, no puc manco de posà mà a la ploma i enviarvos, abans de que se m'oblidin, un parell d'exemplars que no desdiuran gaire dels que vos presentan.

S'altre dia de pàges vaig llogà un *side-car* (ja yeig que vos admirau, però, seguiu lletgint) cosa que solec fer casi cada diumenge d'ença que vos sou partit i no puc gosar de la vostra agradable companyia. No vos vull dir d'aont vaig partir perquè el Sr. Director de L'IGNORANCIA me diu que aqueixa carta se publicarà (i que d'avui envant som jo l'encarregat de contestar a les vostres) i podria haver-hi certs lectors que fossen *curiosos* i anassen a veure si lo que dic es ver confirmant d'aqueixa manera el meu escrit i

posant (lo que no voldria) en ridicol, els personatges que... desfressats sortiran a rotlo... Partirem idó de... allà, i no havíem caminat deu passes quant... plam!: una *pännē*.

Tot esperant que s'arreglās l'averia, vaig entretenirme en lletgir els lletresos que me *rodetjaven*. Dins un mostrador d'una botiga, n'hi havia un que deia: «*Aquí no se vende el domingo*» que'm feu el mateix afecte que si hagues dit: «aquí no se ven oli, o patates». Mes, amunt escrit ab lletres de pam i mitx d'alçada, deia: «*Aquí se vende el cuti, el cuero y la piel de X. X.*» pobre homo! vaig dir jo, ja'l compateisc!, pareix mentida que estiguem a un país civilizat. Ab tot i ab aixó, la *panne*, no molt important, fonc arreglada i partirem.

Quat forem a X. (i call el nom del poblet) ferem la primera parada davant una taverna que lluia aqueix cartell: «*HAQUI SE VENDE ASEITE DE TAZA*». Entrarem a beure una horchata i, efectivament, l'oli tot sol, sense lletre, ja feia acte de presència. Allà dins i havia una bota i ran d'ella un altre lletretero que deia: «*El litro a ocho reales se limpia por cuatro septimos*». Menos mal, vaig dir jo si abans de vendrerlo el *llempien*, però al veure un caixonet amb un espumadó a demunt i que estava ran la bota de l'oli, vaig canvià d'opinió.

Bé, per avui ja basta, que L'IGNORANCIA no té paper i tenc d'esser curt. Quant vos torni escriure vos contaré tot lo que sapiga de nou de dins Mallorca. Per avui sapigau que vaig arribar de l'excursió ben sa i ben bo trobant tots els companys de redacció també ben bons i que vos *comanen* molt ferm. I per vos l'abraçada mes forta de

EL BUSCARET DE LA PLANA.

N. B. Malayetjau a enviar ben sovint ses vostres notícies que tots els lletgidors esperen ab ansia,

Ciutat de Mallorca 22 Janer de 1920.

UNA VISITA

(Rigurosament historic)

Es el dia de San Sebastiá, en una sala d'una casa... aixi... un poc *mossona* s'hi van reunint gent del mateix estament: d'una categoria casi igual. Es el Sant del senyor.

Dalin! Dalin! fa la campaneta de la porta del pis. Una atlota mes o manco *criada*, pero que en aquells moments en fa, va obrir. Apareix un senyor gros una senyora lletja, una joveneta filla d'ells ni lletja ni guapa, ni magra ni grassa, pero bastant *cursi*: i que sap de memoria totes les *poses* de la Bertini, i un ninet fill també d'ells. Escoltem lo que diuen!

—... nit tenguen! O! don Sebastiá com li prova el sant!—escanyadas.

—Ja pot veure! Pero se lleviga l'abric i aixi estarà amb mes comoditat.

—Cá no senyor!... Creurá que tenc molt de fret. Preferesc no llevarme'l.

—Com vosté vulgui, pero no fassi cumpliments, li suplic!

—El ninet pren contes en la conversa—E *papa* no se vol llevar l'abric, porque dú el gec vell i te els colsos foradats, i aixi no ho veuen...

Rialla general, escepció del pare, la mare i la germana que tornen blancs, grocs i vermells.

El senyor no pot dementir l'*acusació* del fill perquè desgraciadament, es certa i prefeix quedarse amb l'abric i la vergonya de dur un gec foradat, tot un don Tofol (ell nom Tofol) gran orador i per lo tan gran embustero que *passa per capitalista* pero qu'el capital passa... de llarg davant d'ell.

S'aseu tot-hom hi ha un curt silenci qu'el romp, na *Merceditas* (aixi li diuen a ca seva) i es la filla cursi tot dient tot arrufant les cames i allargant el coll sistema Bertini.

—I na Eulari i na Catalineta que no han devellades?

—No!—respont rebent la senyora de la casa—la veritat, entre noltros es pot dir, estic mes contenta que no devallin porque vaja... hi ha coses que no se poden dir, pero entre noltros, sabeu... ido! Sa gran, n'Eulari, o! quina atlota! jo sempre dic a les meves filles que procurin allunyarles tan com puguim...

—Noltros ja ho feim *mamá*, pero no les podem engegar.

—Si voltros, ho feis i ho feis bé pero es lo que diuen un no te mes remei que mostrar-se conforme amb tots perquè allavors diuen que una no te educació.

—Han vist vostés els carrers com están?—Demana un dels concurrents que per lo vist no, li interesa gens ni molt l'*agradable* conversa de les senyores.

—No m'en parl!—diu D. Tofol l'orador—En las grans ciutats civilizadas que en mos llargs i innumerables viatges he tenguda avinentesa de visitar, per tot, per tot; ho senten senyors, per tot he trobat els carrers mes ben empedregats, mes nets i mes ben cuidats.

—Es que l'Ajuntament...

—O! no me parli d'Ajuntament. A mi el partit an el qu'estic afiliat me volia fer presentar per retgidor, ja que tots reconeixien les meves qualitats *oratonianas* (?) encare que m'estigui malament el dir-ho, pero com que la Casa Gran es *masa* gran i no se cuiden de res no vaig voler presentarme.

Jo no vaig a una banda per *callar* i dir a tot *amen* no, jo si hagués entrat a formar part del nostre Consistori no haguera hagut mes remei que demanar bona administració, preocupació dels problemes *vitals*: de l'oli, de l'arros, del sucre...

—O! D. Tofol! i del tabac?—que mos ne diu del tabac?

—Que si no hi ha tabac es porque els contrabandistes no es dedican al contrabando de tabac, segons han afirmat uns elements, pero jo dic que si no hi ha tabac es porque el Govern vol...

—No sé quina mania té tot-hom contra el Govern.

—I tots tenim motiu d'anar contra d'ell perquè es la major de les calamitats, no ho troben aixi?—

La resposta no fou un *si!* rotund i afirma

tiu com ell esperava sino un... badall casi general. Quant comensa a parlar D. Tofol ni hagué qui senti l'ineludible necessitat de badallar i com mes aná parlant mes en *crescendo* s'haná sentint aquesta necessitat fins que tots badallaran. Si tenen gust passarem al menjador— indicá la senyora.

—Com Vosté vulgui!— i tots foren cap al menjador.—

Allí demunt una llarga taula hi havia dolces, plats, guinavets, copes, botelles de licor... tot en mescla artística.

S'aseguren a l'entorn i *brufaren* el sant. Estaven menjant unes *merengues*, i la senyora estava abocant el licor dins les copes quant l'electricitat feu uns dels seus *miracles* i s'apagá...

Les senyores i senyoretetes xisclaren, la de la casa repartí mes d'una *dutxa*, els senyors s'apresaren a cercar dins las seves butxaques la capseta de mistos, la senyoreta *cursi* filla de D. Tofol s'acubá perque a les fosques s'havía ficat una merengue dins el nas, per fi brillá la lluentina flama d'una espelma i a sa claror es pogué veure a D. Tofol dret, devant de magestat del cuadro exclamá.

—Senyors! jo protest de la manera mes enérgica i elocuent (?) i devant de tots Vs. del comportament de la fábbrica d'electricitat demunt de qui recau la culpa completa dels fets acabats de succeir.

I jo discretos lletgidores i benvolents llegidors protest també energicament de que dins la societat hi hagin homos qui es cregin amb el dret de poder molestar an els seus semblants amb *llaimés* tan grans com les de D. Tofol encara que se creguin oradors erudits.

V. DE CAMPFLORIT

Chin—Shen—Janer, 1920.

A un Ignorant

Se que t'has interessat per mi, i me vols conèixer; com jo no visc a Ciutat tal favó no puc merèixer.

Per axò, mira, he pensat que sense gens de boato te puc pintar el meu retrato i així estaràs enterat

No'm cregues cap joveneta ni tampoc som cap beldat som un trasto mal forjat que no valg una treseta.

Mes com del mon a la fira (bé ho saps tu si ets del mon, que totes les coses son d'es color qu'un les se mira.)

De ciencia som un zero: apenes sé conversar però me sé defensar...

axò si, com el *primerol* No's que jo estiga sentida, però si m'he feta en-lla es que no puc habità amb gent un poc distingida.

I com som un poc beata no m'agrada critica i en cap assumpto profà no hi vull aficar la *pata*

Som brusca a més no porè com ho es la gent inculta i per no pagar cap multa me pasetx poc si pot se.

I com me pasetx tan poc, iestic de Palma allunyada anar a Cines no m'agrada, ni al teatro ni en llòc.

Amiga del meu que-fe tenc molt a on treballar i te puc assegurar que a ca-meva estic molt bé.

Axò si, vatx ben alerta que la gent no puga dir d'el meu raro procedir que jo somii de desperta.

Ara ja pots veure clar, si a escriure-te m'he torbada, es qu'estic molt ocupada i no me puc destorbar.

Si'm vols venir a visitar t'oferec una barraca, no's gens curra ni gens maca, emperò hi fa bon estar.

Hi reina pau i unió qu'axò es el milló moblatge; no hi veuràs cap cortinatge ni dossier ni pavelló.

Una cadira cordada te daré per descansà, i ben bon seure que hi fa quant la gent està cansada.

Beuràs aigua si tens set qu'es suc, aquí no s'estila, no estic a Ciutat ni vila ni poble ni llogaret

Vina per la carretera camina caminaràs, no donis cap passa enrera i es segur qu'arribaràs.

ROSA DE TOT L'ANY.

Dia 2 de Janer de l'any 1920.

P. D.

No he pensat gens a dir-te quant mon retrato et pintava que vatx dreta just un rave que no pot doblegar-se.

Berbes

Un amic nostre molt etxerovit, era el dimoni per imitar el gestos i el modo de conversar dels altres.

Un dia parlaven de lo bé que escarnia a un senyor, tots li deien.

—Ho fas molt be.

—No es pot escarnir millor.

Un encara, més entussiasmat li digué:

—Li assembles més... que ell.

A un judici.

El president demana a l'acusat.

—I, diga, es veritat que a ca-seva hi ha molta miseria.

—Si senyor. Mir si es ver, que la setmana, passada, vaig vendre un bastó que era s'unic que me quedava per poder pegar a sa dona.—

—Mumare ma vol deixar tocar es piano? (demanava un nin de 6 anys a sa mare).

—Si però antes t'has de rentar ses mans? El nin.—No importa, no tocaré més que ses tecles negres.

En una escola.

El mestre.—Perque escrius pistola en dues eles?

El deixeble.—Perque aixi sa veu millor que's de dos canons.

FABIOL.

Per anuncis a "L'IGNORANCIA,"

Dirigir-se a

D. Venta Segura

Jardí de la Reina, 19 — Preus econòmics

TRENCA-CLOSQUES

CAVILACIÓ

El dia, la nit, el dia

FABIOL.

GEROGLIFIC

„Tibles d'NPR“

TRES BOIS

PROBLEMA

Dues lleteres; una té una botella de 8 litres, plena i s'altra té una botella de 5 litres i una de 3 buides. Com ho faràn per tenir 4 litres cada una sense tenir res mes que aquestes tres botelles per mesurarho?

PORQUERET DE LA PELLICA.

ENDEVINAIA

De cameua me tregueren, molt enfora me dugueren, ab mil troços me taiaren i a dins catses me tancaren. Com si això encara fos poc fins me varen pegar foc. Quant res quedava de mi a un reconet me tiraren i uns atlotets que passaren me veren, me reculliren i xupantme'm consumiren.

VISCOMPTE DE MORCEAU.

Concurs d'en PERE VENTAFOC

Solució:

Aquell qui dona un sospir allà ont no hi ha ningú es senyal que veu qualqu'n que té gravat dins el pit.

Endevinaires: Galceràn de Castell Mora, Xim Xim, Els tres germans, Tres bois.

Si a darrera hora se reben altres solucions, an el número qui vé, se publicaran.

Dilluns a les 7 del vespre ferem el concurs, a lo nostra redacció. L'entrada es lliure per tots els ignorants.

JOANET DE SA GERRA.

CORRESPONDENCIA TRENCA-CLOSQUE A

Botifarra.—Creuriau que no entenc el vostre geroglific? No podrà anar de cap manera. Gracies aixi mateix i enviau... coses millors.

En Rubio.—Ja fa estona que no hem vist res vostro... Que feis, sant homo?